

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Calvinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiæ, 1595

38. Certus sum quòd neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principatus, neque Virtutes, & neque vlla creaturæ poterit nos separare à charitate Dei quæ est in Christo Iesu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

mus. Quibus ita explicatis, conclusio Calvinianæ absurditas palpandam se præbet, qua ait, nos omnes hoc loco ad vocatiōis nostræ examen adduci, ut statuamus nos esse Dei filios.

Vocamur hîc certè ad hoc examen, ut illud discutiamus, nos quoque ipsos diligenter inspiciamus, & probemus num simus in fide, ut cor nostrum nos non reprehendat, ut fiduciam habeamus apud Deum, num opera nostra placita sint coram Deo: non quidem ut propterea statuamus nos esse filios Dei in sensu Calvini, id est, certitudine fidei credamus nos esse de numero

1. Cor.

13. 5.

1. Ioan. 3.

21. & 22.

1. Cor. 4. 4.

Tit. 3. 7.

Rō. 8. 24.

In opere

de Iustifi-

cat. lib. 9.

cap. 11.

ro electorum, (quod est iudicare nos ipsos ante tempus) sed ut de electione nostra bonam spem concipiamus. Sumus enim ad hoc heredes secundum spem, & hac spe salvi facti sumus, id est, hæc spes ad salutem nobis necessaria est, fœctis, & firma; non autem certitudo aliqua fidei cui subesse falsum non potest. Certitudo autem fidei à certitudine spei quantum differat, alio in loco explicatum dedimus.

38. Certus sum quod neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principatus, neque Virtutes, &c. neque vlla creatura poterit nos separare à charitate Dei quæ est in Christo Iesu.

Certitudo gratiæ à Paulo non dicitur.

Hinc etiam locū Calvinus magna confidentia pro sua quam finxit, & tantopere adamauit, gratiæ ac benevolentiæ diuinæ fixa atq; immota certitudine, plurimum valere

tere iudicavit. Sensus (inquit) est, non esse me-
 moriam ne adoptionis fidem debeat quantumvis
 salutaria malorum continuatio. Itaque istud Schola-
 stico non obscure repugnat: qui neminem de finali
 perseverantia certum esse nugantur, nisi specialis re-
 solutionis beneficio, quod rarissimum ipsi faciunt.
 Hoc dogmate destruitur tota fides: qua certè nulla
 est, nisi ad usque mortem & post mortem quoque ex-
 tendatur. Nos autem contra oportet considerare, quòd
 quæcumque in nobis opus bonum, perficiet usque in diem
 Domini Iesu. Hæc ille, qui & alibi in hæc verba
 scribit: Fidelis non est, qui non possit sua salutis se-
 curitatis immicus, cum Paulo dicere, Certus sum quòd
 neque mors, neque vita, &c. & diuina erga se be-
 nivolentia promissi ne fretus indubitatam salutis
 expectationem præsumere. Hæc iterum ille. Idem
 ceteri hodie hæretici omnes. Nec alius locus
 est in quo magis pro suo hoc dogmate planè
 vanissimo & pestifero exultant. Sed facilis
 & in promptu solutio est. Verbum Pauli,
 Certus sum, πεπεισμαι, quod Calvinus vertit,
 Persuasus sum, Beza, Persuasum mihi est, à quo
 vno verbo tota vis argumenti pendet, non
 habet illam vim & energiam quam illi sibi
 ineptè persuadent. Non dicit aliquam fidei
 certitudinem cui subesse falsum nequeat,
 sed moralem tantum confidentiam, spem,
 atque fiduciam bonam. Hoc autem non ex
 coniectura dici, sed ex certa & liquida veri-
 tate, frequens huius verbi apud Paulum usus
 demonstravit. Infrà hac eadem epistola, ad
 quos

Instit. lib.
 3. cap. 2.

Rō. 15. 14. quos scribit, ita loquitur: *Certus sum & ego ipse de vobis, quoniam & ipsi pleni estis dilectione, & omni scientia, &c. utitur verbo, περσυσμα, & vertit Beza, Persuasum habeo. Sed quid? At dicent hæretici Paulum certitudine fidei infallibili istud cognouisse? Atqui de infallibili certitudine ait Paulus: Nemo novit quid sit in homine, nisi Spiritus hominis qui in ipso est. Recursum quum Timotheo scribit Paulus, Recursum dationem accipiens eius fidei que est in te non p̄tā, que & habitavit primū in aīa tua Loide & matre tua Eunice, certus sum autem quod & in te, περσμα δ' ὄτι καὶ ἐν σοί. An Paulus certitudine fidei persuasus erat in Timotheo eandem fidem non fidam habitasse, quæ in parentibus eius habitauerat? Ergo Pauli exemplo (ut hīc colligit Calvinus) certi esse debemus omnes non solum de salute nostra propria, sed & de aliorum omnium quos ad fidem vocatos videmus. Adhuc semel quum ad Hebræos post terribilem comminationem contra eos qui accepto baptismo prolapsi sunt, subiungit, *Confidimus autem de vobis melius, et viciniora saluti, tamen si ita loquimur, utitur verbo περσμεβα, quod nolter interpres optime vertit Confidimus, Beza & Calvinus, Persuamus nobis. An enim dubitari potest, de bona spe & confidentia Apostolorum ista loquorū esse? Si persuasionem illam & fidei certitudinem intellexisset, quam hoc loco intelligi vult Calvinus; post illam terribilem commina-**

inationem, si eos consolari voluit, debuit.
 et apostolus dicere huiusmodi commina-
 ciones ad illos non pertinere, imò potius
 huiusmodi comminationes, dum ad electos
 haberet (si eos hinc pro electis habere voluit)
 penitus præmittere oportebat. Huius er-
 ro verbi apud Paulum vsus non aliquam
 persuasionem ex fide, sed bonam confiden-
 tiam ex spe & charitate ortam manifestè si-
 gnificat. Sanè sicut in locis citatis respectu
 Romanorum, Timothei, & Hebræorum, ad
 quos scripsit, utitur verbo $\pi\epsilon\pi\epsilon\iota\sigma\mu\alpha\iota$, quod
 eam persuasionem significare Calvinus &
 Beza volunt, ita ad Philippenses de eadem
 prioris perseverantiæ & salutis confiden-
 tia scribens, utitur verbo $\pi\epsilon\pi\epsilon\iota\sigma\iota\delta\alpha$ in media
 parte, quod ipsemet semper Beza, sicut
 noſter interpres perpetuò vertit, *Confido*,
 præterquam hoc vno ad Philippenses loco,
 ubi Paulus ait: **Confidens hoc ipsum, quia qui*
operatur in vobis opus bonum, perficiet vsque in diem
Christi. Vbi Beza vertit, *Persuasum habens hoc*
opus, & Calvinus. Hoc ipsū persuasus. Atqui in
 alijs locis omnibus, 2. Cor. 1. 9. & 2. Cor. 2. 3.
 & 2. Cor. 10. 7. & ad Rom. 2. 19. & ad Philip.
 1. 24. & 3. 4. & 2. Theſſ. 3. 4. vertunt semper,
Confido & Confidimus, quod Paulus habet
 $\pi\epsilon\pi\epsilon\iota\sigma\iota\delta\alpha$ & $\pi\epsilon\pi\epsilon\iota\sigma\iota\delta\eta\varsigma$. Imò ut iniqua & par-
 tialis Beza versio magis appareat, ubi Pau-
 lus habet, $\sigma\iota\delta\alpha$ καὶ $\pi\epsilon\pi\epsilon\iota\sigma\mu\alpha\iota$ ἐν $\chi\upsilon\rho\iota\omega$, noſter
 interpres, *Scio & confido in Domino*, Beza ver-

Phil. 1. 6.

* $\pi\epsilon\pi\epsilon\iota\sigma\iota\delta\alpha$
 $\delta\omicron\varsigma$.

Calvinus
 & Beza
 perfidi
 Scriptura-
 rum ver-
 fores.

Rō. 15. 14.

tens,

tens, Scio & persuasus sum in Domino, nostrum interpretem reprehendit, quod verbum $\pi\epsilon\pi\iota\sigma\mu\alpha\iota$ pro verbo $\pi\epsilon\pi\iota\sigma\tau\alpha$ verterit, & cōbō posuerit, pro, certus aut persuasus sum. Hic ergo Beza fatetur verbi $\pi\epsilon\pi\iota\sigma\tau\alpha$ propriam significationem esse, *Confido*. Cur ergo Beza deserta verbi (vt existimat) proprietate, quam (vri diximus) in tam multis alijs locis retinuit, hoc vno in loco ad Philipp. i. vertit, *Persuasus habens*. Sanè in fauorem suae heresis, qua volunt vnumquemque vocatum sibi certò persuadere, quòd qui cepit in eis vnum opus, perficiet; vt in huius loci commentario, quem nunc tractamus, admonuit Caluinus. Sic illi ergo in diuinis Scripturis non secus ac in Homero aut Sophocle verterendo ludunt, & ludificant lectores suos. Interea, ad rem præsentem quod attinet, certum est ex frequenti vsu huius verbi, $\pi\epsilon\pi\iota\sigma\mu\alpha\iota$, non aliquam fidei certitudinē aut persuasione ex fide, sed bonam tantummodo spem & confidentiam denotari. In loco ad Rom. 15. fidei quidem certitudinem notat, quia de dogmate fidei agit Paulus; sed additur alia dictio, $\delta\iota\delta\alpha$, quod certam scientiam notat. Quo verbo vltus est D. Petrus, quum diceret

1. Petr. 1.
14

Certus sum, & id est quòd vel x est depositio tabernaculi mei, secundum quòd & Dominus Iesus Christus significauit mihi. Hic quia certa & infallibilis erat reuelatio, ponitur verbum $\delta\iota\delta\alpha$, non $\pi\epsilon\pi\iota\sigma\mu\alpha\iota$. Sanè pro eo quòd nos ter interpretes

res habet, *Certus sum, &c.* commentarij
Ambrosij hoc loco & Diuus Hieronymus in *Quaest. 9.*
epist. ad Algasiam legunt, *Confido autem, &c.*

Deinde obseruandum est, cur Paulus hanc
tantam confidentiam perseuerantiae ac salu-
tatis suae conceperit? An, vt haeretici hodie, ex
sola fide Christi iustitiam apprehendente; Salutis cō
fidentiam
cur Paulus
cōceperit.

domi ipsi in suis sordibus & peccatis manent,
cum aliquo bono desiderio, sed absque desi-
derij effectu; & Spiritu quidem contra car-
nem reluctante, sed qui non vincat; qua-
les Calvinus & Beza suos electos describunt? Suprà Rō.
6. & 7.

Minimè gentium. Diuinus Apostolus iu-
sta praecedentem suam doctrinam hac ea-
dem epistola traditam, qua dixerat, *Gloria* Rom. 5. 2.

in tribulationibus, scientes quòd tribulatio pa-

trientiam operatur, patientia autem probationem,

probatio verò spes, spes autem non confundit, quali

idem hoc loco repetens, vbi commemora-

uerat nullo tribulationis genere se à Christo

hactenus separari potuisse, non angustia, non

fame, non periculo, non persecutione, non gladio,

qua tota die mortificatus fuerat pro Christo velut

ius occisionis, id est, perperuis afflictionibus

exercitatus, sed in his omnibus superauerat pro-

pter Christum, id est, propter vehementem in

eo Christi dilectionem, qui prius eum di-

lexerat; ex istis omnibus tanquam optimis

beatae perseuerantiae indicijs & argumentis,

de qua spes non confundit, concludit, Certus

sum, &c. id est, certa mihi in Domino spes

est,

Psal. 118. est, quæ non confundet me ab expectatione mea,

116.

Philip. 1.6. quod qui cepit in me tam bonum opus, tam variam

patientiam & probationem, perficiet quoque

vsque in diem Christi. Hæc est germana Apo-

stoli sententia, ex alijs eius in eundem pes-

sensum verbis collecta. Hæc spes, certitudo,

confidentia Paulina in illis laudabilis erit,

qui imitatores Pauli facti, similia passi & fir-

mili constantia vsi fuerint: denique qui ad

altissimum illum charitatis gradum peruenierint,

quo Apostolum, quum hæc diceret, peruen-

isse annotarunt ad hæc verba SS. Patres.

* De grat. D. * Augustinus, † Chrysostomus, † Bernar-

& lib. 21b. dus, & alij. Quem tamen gradum desiderabil-

cap. 17. lem adhuc fuisse, tum ipse Paulus ad Corin-

† In com- thios scribens satis ostendit, "Castigans corpus

ment. in hunc locum, ne forte reprobis efficeretur; & iterum ad

‡ In ferm. Philippenses, affirmans se necdum comprehen-

de duplici ditasse, sed adhuc destinatum brauium persequi, & ea

baptil. que sunt retrò oblitum, ad ea quæ antiè erant, quos

¶ 1 Cor. 9. adhuc illi de erant, se extendere, si quomodo occurreret

Philip. 3. ad resurrectionem quæ est ex mortuis; tum eleganter

loco citato annotauit D. Bernard. his verbis.

Multa (inquit) hic posuit Apostolus quæ illam

charitate Dei separare non poterant, non tamen ad-

ijciens, Nec nos ipsi. Nulla quippe creatura non

Deo auellere potest: soli id deserere possumus propria

voluntate. Non ergo certitudinem & pertu-

sionem Calvinianam, quæ mera præsumptio

est, sola inani fide nixa (inanis quippe ad-

que mortua est omnis fides sine bonis operibus) sed

piorum

Jacob. 2.

piorum & iustorum, qui multa pro Christo
 passi, in multa patientia & pietate, in longa
 sollicita & sanctitate Deo suo seruiuerunt, san-
 ctam fiduciam & confidentiam, spem bonam
 firmam, docuit hoc loco diuinus Apосто-
 lus. Vnde orthodoxæ doctrinæ, neminem de
 sua salute certitudine fidei certum esse posse
 sine speciali Dei reuelatione, hæc Aposto-
 li verba (vt garrit Calvinus) non repu-
 gnant. Nec talis doctrina fidem destruit, quæ
 aliud obiectum non habet, quàm quod Deus
 operatur & reuelat, sed Calviniana præsump-
 tio eam fidem quàm bonos mores pernicio-
 sissime evertit. Mirum autem est, fidem Cal-
 uinianam etiam post mortem extendi (vt hic Cal-
 uinus affirmat) quum Apostolus dicat, *Cum* 1. Cor. 13.
renuit quod perfectum est, id est, aperta Dei vi-
lione, non uidebitur quod ex parte est, id est, ipsa fides,
quæ nisi per speculum & in enigmate uidet, tunc au-
tem facie ad faciem. Solius charitatis hæc laus
& perfectio est, quod etiam post mortem ex-
tenditur. Caritas nunquam excidit, ait ibidem
Apostolus. Et confidere quidem oportet,
quod qui cepit in nobis opus bonum, perficiet usque Philip 1.6
in diem Domini Iesu, sicuti hic concludit Cal-
uinus; sed illud nobis certitudine fidei pol-
liceri atque præsumere Apostolus non docuit.
 Aliud est bona spes & confidentia piorum,
 quam patientia boni operis & varia proba- Rō. 5. 4.
 tio in illis operatur; aliud certitudo Calui-
 niana, quæ sola fide & præsumpta electione
 K k nititur;

nititur, vt ante tempus iudicet vnusquisque
 2. Tim. 2. Deique sibi munus arroget. *No iit enim Domo-*
 32. *nus qui sunt eius, nō nouit homo. Ratio subi-*
citur: Habens signaculū hoc, Recedat ab iniquitate
omnis qui inuocat nomen Domini. Hoc signacu-
 lum an penes nos sit, nos certò scire non pos-
 sumus: quia etsi nihil nobis conscij sumus, non te-
 2. Cor. 4. 4 *men in hoc iustificari sumus. Ita omnia Calum-*
 erroris & mendacij plena sunt.

Argumentum Cap. IX.

APOSTOLVS hoc capite & duobus
 sequentibus de occultis Dei iudicijs
 circa decursum Ecclesiæ ab Abra-
 ham vsque ad consummationem se-
 culi disserit; & tria docet. Primum, quòd
 Ecclesiam populumque sibi dilectum in po-
 steris Abrahā per lineam Isaac & Iacob, nō
 per lineam Ismaelis & Esau elegerit. Secun-
 dō, quòd in aduentu Christi maxima pars
 filiorum Israel, ad quos pēculariter erat
 missus, ex propria incredulitate corruent,
 eorumque loco Gentes subintrauerint in
 Ecclesiam: quibus etiam ruinam minatur,
 nisi in fide permanferint. Tertiò, quòd circa
 consummationem seculi, post vocationem
 & ingressum Gentium in Ecclesiam, Iudæi
 etiam vocandi & ad fidem conuertendi sunt.
 Circa primum autem quòd huic capiti pro-
 prium